

تا كۆتايى ھەلبىي.. كوزانە ھەي ژىڭ بە تەنھايى!..

رۆژ ھەلەبجەيى
(سليمانى)

من سەرەتاي خەونەكانم شلوئ بوو،
تا دەگاتە كۆتايى..
كە من شكان لە روحمدا شين بوو ئيتىر چى؟!
چ پرسىيارىك بكەمە بەھانە، تەنھايى دەرگاكانىھەتى و
بى دەنگىش پاسەوانى!..
كە ھەر شكۆفەيەك لە خەيالىدانا خرۆشا،
پىيەكانىشى ھەلخلىسكانە بۆ چەمى كۆتايى..
ئەو پەردا خىك پرە لە قريوھى شەراب،
بەلام لە بنەكەيدا تاللىك گريان خۆى حەشارداوھ،
ئەمە كۆتايىھەكە كەس نازانى دلى مەستەكان نەبى
نۆژەن لە حەسرەتا...
شاخەكان سەرکەشەن بە بەرزى كەچى نەخشەي
نووچىك
لە كەمەرييانا كوتراوھ..
ئەمەش كۆتايىھەكە كەس نازانى بالى ھەلۆكان نەبى،
لە پايىزى پىرييا...
كۆچەرىكى بىبابان بە گەردەلوولى لم نالوودە،
كەچى ھەوزىك ناو لە خەيالىيا چنراوھ...
ئەمىش كۆتايىھەكە كەس نازانى خودا نەبى،
رۆژىك دى بىبابان
دەپىتە چارەنووسى بەلەمىك...!!
* * *
من خەونەكانم شلوئ بوو لە سەرەتاوھ تا كۆتايى...
وا چاكە پەپوولە كە دەرويشى نوورە، چرا بكوژى،
چونكە تەرىشەتى چرا،
مەرگى پەپوولەيە لە كۆتايى...
وا چاكە شەمشەمەكوپرە لە تونىلى نووتەكا،
تارىكى راو بنى...
چونكە لە نوونى نووتەكا دەزوولەيەك مۆمى نووستوو،
مەرگى شەمشەمەيە لە كۆتايى...!!
وئرانەيەك كە ناوئوس دەكرى،
بۆ ئاوەدانى، بە خوین بەربوونى قاچى ئاويكى شين
دەچىتەوھ كەنارى قزىن.
چونكە لەناو كاسەسەرى ئەو وئرانەيەدا
ھەر كۆشكى قەد زراف بوو،
گەشتبوونە ناسمانى كۆتايى
* * *
من سەرەتاي خەونەكانم شلوئ بوو تا دەگاتە كۆتايى..
چۆن خەيالىم شلوئ نابى كە دەگاتە ئاستانەي پياويك..
تۆ ئەي پياو سەرەتا ناوى من قەد دەكەيت،
لەناو جانتاكەتا و بەسەرشانى سىگۆشەيەكى (با)دا
ھەلەمواسى و

دواتر دېخېتە خەتاي خەيالدا نتموہ و
 كە خاكى خەيالدا نتم تيرى خوارد،
 لە دواى دواتر بەرئەبېتەوہ بۇ كۆدى كۆتايى...!!
 تۆ ئەى پياو كە لەتېكى منى خەجالەتم، خەجالەت
 وا باشترە برۆمەوہ ناو قەدى تەنھايى..
 چەندە نېگەرانم، چەندە دەكوژئېمەوہ بە رەگەزى تەنھايى...
 لەم رەگەزى تەنھايىدە بى تۆ
 زرىكەى ئەو درەختانە دەبېنم ساردن،
 چونكە شەو لەقەبىيان لى ئەدا...
 جلى ئەو جەنگەلەنە دەبېستەم جى برېنن،
 چونكە پلنكېك وا لە بۆسەيانا..
 سەرما بوونى ئەو گۆلانە بۆن دەكەم دەكۆكن،
 چونكە سەوزبوونى زستان وا لەژېر كراسيانا..
 ماندووبوونى ئەو تاريككەنە لەمس دەكەم شېنن،
 چونكە رېمېك رووناكى وا لە خەويانا...
 سەرېشەى ئەو ئاوانە نەست دەكەم لېژن،
 چونكە پېرىي خۇيان كۆكردۆتەوہ لە فەسلى فەوزا...
 دلى ئەو رېشۆلانە ھەست دەكەم رادە چلەكېن،
 چونكە دالى دارلاستېكېك لە بائيانا،
 كوفەر پۆست دەكا...!!
 تۆ ئەى پياو كە من لەتېكى تۆم وەرە سەرېك بەدە
 لە سەرەتاي خەيالە خاككېكەنم ئەخا سەفەر بگە و
 ئەخا چاويك داگرە لە كەلېنى كۆتايى..
 لە خەيالە خاككېكەنى منى ژنا...
 ھەموو گۆچانەكان بە ھەناسە برېكۆہ،
 دەچنەوہ چەترى درەخت..
 ھەموو لەكان بە لەخەى قاقەرەوہ، دەچنەوہ سەكۆى
 سەراب...
 ھەموو شووشە شكاوہكان بە سەر خۆشېيەوہ دەچنەوہ
 پېكېكى خەبېام..
 ھەموو دېوارەكان بە شەلەشەلەوہ رادەكەن لە زېلخانەى
 زېندان...
 ھەموو پەخجەرەكەكان بە فرېنېكى پرتەقالېيەوہ دەچنەوہ
 كووچەى كچېك...!!
 ھەموو قەفەسەكان بەسەرى شكاوہوہ دەچنەوہ بازگەى
 بالندە..
 ھەموو پەتەكانى سېدارە بە قولايى چىنەوہ دەچنەوہ
 جىرېوہى جۆلانە...!!
 ئەمە خەيالەكانى منە بۆ تۆ ئەى پياو،
 كە ياقووتى ئەم خەيالەنەش ئەدرەموشېنەوہ
 كەنارى لەو خەيالەدا مەلە دەكا،
 ماسى تياپا دەفرى
 مېروولە قەناعەت پاشەكەوت دەكا،
 پەرەسېلكە لە كەنالى ناسمانى كوېستان و گەرميانەوہ
 نېتر نايىتەوہ بە كرېچى،
 كۆتر ھەر مەنارە ناكاتە مالى خوا...!!
 ئەمە ياقووتى خەيالەكانم بوو، بۆ تۆ ئەى پياو
 كەچى تۆ منت كوژانەوہ بە تەنھايى
 تەنھايى و تەنھايى
 * * *

ھەموو شتېك لە سەرەتاوہ دەچېتەوہ كۆتايى،
 بەلام تۆ لە كۆتايىەوہ ھاتى بۆ كووچە كەسەرىيەكانى من
 بى ئەوہى دەمە داسى پرسىيار رۆكەى، سكوئېكت دانا
 لەسەر چىرپەى چىرپاكەمدا و لەسەر دېرى دېوارەكاندا و
 لەناو دەست و پەخجەى پەردەى پەخجەرەكەمدا..
 تەنھا شەوېك چۆن فرىاكەوتى بۆ كوژانەوہم...!
 شەوېك بە جانتايەك مۆسىقاوہ سەفەر دەكا و
 فرىاي ژىيەكى پچىراو ناكەوئ، لە گىتارىكى حوزنا..
 شەوېك ھەموو عەترى سېوہكان بۆ شارى ھەلەبجە بار
 ئەكا و
 فرىاي چلى چىرايەك ناكەوئ بۆ عومەرېكى نابىنا...!!
 تەنھا شەوېك چۆن فرىاكەوتى موحىبەت بناسى..
 (۱) ناخر ھەموو تەمەن بەشى خۆشەويستى ناك...!!
 ئەمە نوكتەيەكە گەمارۆ بە گريان..
 ئەمە فەرموودەيەكە لە كۆتايىەوہ ھاتوہ، لە كۆتايى..
 تا كۆتايى لى تۆوہ ھەلكا من دەكوژئېمەوہ بە تەنھايى
 تەنھايى و تەنھايى... بە روحى شكانەوہ تەنھايى
 * * *
 لېرەوہ سەيركەن سەرەتاكەن چەند جھىل و جوانن،
 كۆتايىەكان چەند كورت و پەككەوتەن لېرەوہ...
 -۱-
 مندالى مائېكە بەستراوہ بە رەوہوہى ناوہدانى،
 پېرى ئەو كۆتايىەيە مەرگ ھاوسىيەتى...!!
 -۲-
 پىرچى ئەو كچە لە درېژىيا،
 پىياسەى رووبار..
 كۆتايىش مەوداى مەقەستېكە،
 كورت بوونەوہ لە ھەناسەيا...!
 -۳-
 لەناو سەرەتاي ھىلانەدا ھەلقوئېنى ھىلكە،
 دواى جگەرەكېشانى بال و كۆتا دووكەل
 مردنېكى بچووك ھەيە بى ناسمان، ئەوېش قافىيەى
 قەفەس...!
 -۴-
 ماچ لە كۆلانى لەزەتا كە ھاتوچۆ دەكا و
 زەنگ لە دەرگا ئەدا، خۆشەويستى بۆى دەكاتەوہ و دەلئ:
 چەندە ئۆرگازمە سەرەتا..
 كۆتايىش سوورەتى فاتىحايەكە،
 داېران دەلئ: بېسىمىلا...!
 -۵-
 سەرەتا ئەنفال وتى: من ئەستېرەم دېوہ داگىرساوہ،
 لە چاوى ژنانى كوردا..
 كۆتا وتەشى دەلئ: ھەر ئەو ئەستېرانە،
 لە چاوى ژنانا داگىرسان،
 كوژانەوہ لە چاوى دىكتاتور...!
 -۶-
 سەرەتا درەختەكان كە بالق دەبن
 قاقا دەكېشن و بەر دەگرن..
 كۆتايى درەختەكانىش لەوېوہ دئ
 تەور بە خېرھاتىيان دەكا و

دەبنە كۆرسى كورسى و قەنەفە...!

-۷-

كە دىك دەمرى دەبىتە پارچەبەك لە خاكو خۇل،
كۆتاي ئەو خاكو خۇلەش كە دەلەرزى،
چاوكردنەوئى چاوى گوليك...!

-۸-

كانى دلى ژنان سەرەتايەكە،
پياوان ناوى ليدە خۇنەوئى،
كۆتاي پياوانىش شارىكە بى ژن...!

-۹-

ئەو ھەر سىجىرى گولەبەرۆزەيە لە سەرەتاوئە بۇ كۆتايى و
لە كۆتايىشەوئە بۇ سەرەتا...
كە روو دەكاتە خۇر، ئەو فېرېنە بەرەو فەنەرى عىبادەت
كە خۇر كۆچ دەكا و لەسەر شانى ئىوارەدا دەمرىت،
كە بەيانى ھات و گزنگ داگىرسا
لە پلەكانى مردن دانەبەزى و
ھەمدىسان فېرېن بەرەو فەنەرى عىبادەت...!

-۱۰-

سەرەتا بۇنوبەرامەي چلە رېحانەبەك ئەوئەيە
پەنجەكانى بە پىكەنېن بۇيە دەكا...
كۆتاي ئەو پەنجانەش،
كە خامۇش دەبن ئەو ھوروفى ھەسرەتە كە دەيشۇن...!

-۱۱-

سەرەتا شەو ئەوئەيە ئەستېرە
لەم چل بۇ ئەو چل دەفېن
كە ھەوشەي ئاسمانىش پىشتى قەمبۇور دەبى
ئەو كۆتاي شەو،
بە فېكە كىشانى كازىوئە...!

-۱۲-

سەرەتا كە چراپەك ھەلدەكرىت،
ھەموو تارىكى قووت ئەدا...
كۆتايى چراش كەلەشېرىكە دەخوئىنى...!

-۱۳-

كە نەورەسەكان گىتوگۇ لەگەل دەريا دەكەن،
ئەو سەرەتايەكە،
بۇ دەستكەوتنى چەند ماسىبەك...
كۆتاي نەورەسەكانىش
لەناو تابووتى دەريادا ماسى دەيانخوئا...!

-۱۴-

سەرەتا لە كىلگەي گەنم و جۇدا،
كە داھۇل (با) دەچنى
چۆلەكەكان دەترسن...

كۆتايى داھۇلىش بىر چوونەوئى دوورمانە،
بەھىرشى چۆلەكەكان...!!

-۱۵-

سەرەتا كە رەشەبا شەر دەكا،
بە لوورەكەي نەمامەكان دەلەرزى
كۆتايى شەرەكەش بى مىزى دىالۇگ
تەوقەكردىكە لە دەستى دار چنار و شۆرەبىيا...!!
بەس روحم بشكىنە ئەي پياو،
بەس پىكەنېنم بەسستە لە تارىكى
ئەوئەندە قەفەست لەناو روحمدا چى كرد...

مەلى چاوەروانىم شكا و
بوومە شەھرەزاد و تووشى نەزىفى گىرانەوئە بووم،
گىرانەوئە
ئەو ھەر سەرپۇشى سەرى بىوئەژنەكانە، لە شەقەي
باليان دا
بۇيە زۆرباي يۇنانى تا مردن،
لەگەل سەنتوورا بووم پارچەبەك لە سەما
كە سىپىدە بە بەرگى قازوقولنگەوئە خەبەرى بوومەو،
ئەو دەستى ژىكە تەمتوومانى رژاندووم...
كە ژيان لە سەراستانەوئە دىتەوئە،

ئەو تەنىيى پياويكە بى دەستە ئاوييەكانى ژن...
كە زەمەن پى دەبى لە شكانى شعورى پارچەكانى شەو،
ئەو مالى پياويكە پى لە ھەموو شتىك،
بەلام بى چاوەروانى ژن...!
كە ئەنفال ناوى خۇي سىپىيەوئە لە مىژووا،
ئەو ھەلچوونى قىژەي ژىك بوو لە ساراكانى
عەرەرا...

كە گريان گەورە دەبى و بالا دەكا و پەل دەھاوئىت بۇ
خەراپات،
ئەو دەستى پياويكە بى ھوودە لە عىشقا...
كە پىكەنېن لەسەرىك سەفتە دەبى،
بال دەگرى و دەفېر بۇ مەلەكوت...
ئەو دەستى ژنە عىشەوئە عىشقستان...!!

ئەگەر ئەھرىمەن سەرى تژى بوايە لە ژن
شەر تەنكى نەدەكرەدە شانى،
كوشتن نەدەچووم ئاودانى...
تووشى نەزىفى گىرانەوئەت كردم ئەي پياو
ئەم حىكايەتە كۆتاي نايە،
تا كۆتايى لاي تۆو ھەلكا،
من دەكوژىمەوئە بە تەنھايى،
تەنھايى و تەنھايى
كوژانەوئە ژىك بە تەنھايى... (!!)

تېبىنى:

(۱) پەندىكى ئىنگىلىزىيە

سليمانى ۲۰۰۹/۹/۲۹